

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 27 Stycznia r. s. 1822 roku.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

WILNO.

W następującą niedzielę dnia 29 stycznia t. r. różniejszego miesiąca, w domu W. W. Müllerow dana będzie Maskarada na dochód Inwalidów. Przedmiot takowy spodziewać się każe licznego zgromadzenia.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 28 stycznia.

(z Kur. Warsz.) Wczoraj obchodzono rocznicę założenia Resursu kupieckiego w Warszawie; półtorasta osob znajdowało się na obiedzie. JW. Senator Nowosilców wniósł toast za pomyślność towarzystwa.

Do zbioru historii naturalnej przy tutejszym uniwersytecie przybędzie wkrótce piękny egzemplarz *Zubra* z puszczy białowieckiej, nad którym oddawna pracuje konserwator i operator tegoż muzeum P. Bruner. Zubr ten został ubity w powyższej puszczy za pozwoleniem Królewskim.

Do trzydziestu tłumaczy pracowalo w przeciągu lat wielu nad przełożeniem na język polski trajedyi *Fedra*: jedne z tych tłumaczeń są całkowicie ogłoszone drukiem, drugie cząstkowo, a inne pozostają w rękopismach: lecz dopiero wczoraj na scenie warszawskiej to jedno z arcy dzieł *Rasyna* w polskim języku wystawionem było. Lubownicy dzieł klasycznych i pięknych wierszy zapewne z przyjemnością przepędzili ten wieczór. Publiczność żądała wiedzieć imię tłumacza, wymieniony został Wincenty *Kopystyński* (obywatel mieszkający w Galicyi). JPanna *Nacewiczówna* grająca wielką i trudną rolę *Fedry* wywołana była. Uważano z żalem, że nie wszystkie łoża i krzesła były zajęte, co nie innej przyczynie jak licznym zabawom karnawałowym bezwątpienia przypisać należy.

W. Seweryn *Węgliński*, obywatel województwa lubelskiego, poznawszy dokładnie i użyteczność młocarni polskiej, wynalezioney przez JP. Leona *Kuchajewskiego*, mającego patent swobody w całym Królestwie Polskiem na tenże wynalazek, zawarł z nim urzędowy kontrakt, na mocy którego w dobrach swoich *Zezulinie* pod Lublinem, takichże młocarni zakłada fabrykę, o czem później obszerniej doniesionem będzie.

Słychać, iż pewna liczba medalów złotych, srebrnych i brązowych ma być przeznaczoną corocznie dla tych gospodarzów, którzy w miastach wojewódzkich, obwodowych i powiatowych zasadzać będą drzewa, służące do wygody i ozdoby: upiększyłyby się przez to miasteczka, a za ich przykładem przeniósłby się ten zwyczaj i do wsi. Rzecz osobliwsza, że są wsie bliżbie stolicy, niemające ani jednego rosnącego drzewa.

Wczorayszy bal, dany na dochód ubogich był nader świetny, przeszło 600 osob znajdowało się na nim. Wjazd wielkiego *Lamy* sprawił widok równie przyjemny jak okazały, kilkadziesiąt dzieci w ubiorach azyatyckich, składało jego orszak. Ośmioletni *Lama*, niesiony w Palankinie, zwracał powszechną uwagę przez swą poważną postać i kosztowny, jaśniejący brylantami, ubior. Nowość tego widowiska i dokładność w jego wykonaniu czynią zaszczyt staraniom tych znacznych osob, które urządzając tę zabawę, przyczyniły się do wsparcia cierpiącej ludzkości.

MIASTO WOLNE KRAKOW.

Towarzystwo sztuk pięknych zawiązuje się już w naszej stolicy. Prezesem ma być mąż znany z patriotyzmu i światła, generał Franciszek Paszkowski, prezes komitetu zarządzającego budową mogily Tadeusza Kościuszki. Wkrótce będzie ogłoszony statut tego szanownego zgromadzenia, po którym wiele korzyści dla nauk spodziewać się należy.

HISZPANJA.

(z Korr. Warsz.) *Madryt* dnia 3 stycznia. Posessy rady stanu, na której był Król, przyzwał on do siebie 7 radców. Wszyscy tego byli zdania, iż należy zacząć od tego, aby szanowano władze, zesłane przez ministrów do Sewilli i Kadyxu. Naybardziej obstawiał przy tém Serna, a mocniej jeszcze tłumaczył się w tej mierze w obliczu Króla i Infanta Karola.

Zapewniają, iż po tej sessyi, podczas której rada stanu oświadczyła się za utrzymaniem teraźniejszego ministryum, była druga d. 2 b. m., na której też rada przeciwnie wyrzekła. Zmianę tę w zdaniu, jedni przypisują przekonaniu się rady, że póki, na których rząd poblegał, są uczestnikami uczuć mieszkańców sewilskich i kadyxkich; inni zaś mówią, że rada, po dokładniejszym powzięciu wiadomości o wszystkim, i po odebraniu przełożenia z miasta Kordowy, uznała za potrzebę roztrząsając skrupulatniej przyczynę nieukontentowania. Słychać nawet, że już Król mianował dwóch z ministrów swoich posłami przy dworach zagranicznych, to jest: Pana Bardaxi przy dworze londyńskim, a Pana Sanchez-Salvador przy dworze petersburskim. Inni pozostali.

Jest już w Madrycie część nowych członków, wybranych do przyszłego składu stanów na rok 1822. Miewają oni często schadzki, na których mówią o przecięciu węzła gordyjskiego, to jest, żeby skłonić Króla, do spuszczenia się na nich.

Nadeszło do nieustającej deputacyi stanów przełożenie miasta Murcyi, które wielkie w niej sprawiło wrażeńie. Wyrażono w niem, że mieszkańcy i osada wojskowa nie tylko rozkazów władzy wykonawczej, ale nawet i prawodawczej póty nie usłuchają, póki ministryum nie będzie zmienione. Oto są szczegóły, które to poprzedziły: Kilkunastu celników w Murcyi chciało przymusić milicyanta, żeby krzyknął: *Niech żyje Król konstytucyjny i ministryum!* Ale milicyant krzyknął przeciwnie. *Prez ministeryum!* Od słów przyszło do czynu; dobyto pałaszów; wmieszał się lud; każdy wziął obronę swej strony. Pomnażał się zgiełk i zamieszanie; wojsko wystąpiło z bronią. Dowódca wojskowy kazał wojsku stanąć na rynku przy kamieniu konstytucyi. Wojsko nie chciało tego uczynić pod pozorem, iż rynek napelniony był ludem. Natychmiast rozgłoszono; iż dowódca kazał żołnierzom strzelać do ludu, ale go nie usłuchali. Wieść taka powiększyła zamieszanie, i domagano się złożenia dowódcy. Przychyliła się do tego mniemczość, a lud mianował generała *Figuero* tymczasowym naczelnikiem politycznym.

Do Kordowy posłało było ministryum rozkaz, żeby milicya prowincjonalna wzięła się do broni. Odpowiedziała, że tego rozkazu nie usłucha.

Wojsko katalońskie odkazało się przeciw postępkowi Kadyxu, Sewilli i t. d. Rozmaite jego

półki i bataliony (tu są wymienione) oświadczyły w adressie do stanów i Króla, że nie tylko garnią nieposłuszeństwo władzom, których konstytucya słuchać każe, lecz i wszelki bunt przeciw nim i świętey ustawie, którą cały naród zaprzysiągł; że te półki i bataliony gotowe są bronić wszelkimi sposobami, i z ofiarą życia, przysięgi swojej, jeśliby okoliczności wymagały; tudzież ukarać tych, którzy uchybiają świętey powinności obywatelskiej, zbaczają z drogi porządku, nie chcą słuchać władz ustanowionych, i ubliżają posłuszeństwa prawom, pod pozorem utrzymania ich i bronienia. W tymże duchu ułożony adres przysłały półk pierwszy artylleryi pieszey, i trzy kompanie półku zwanego murcyyskim.

Doniesiono pod dniem 26 grudnia z Kadyxu, że tam ministeryum nie na uporze swoim nie zyska, co władze z ludem poprzysięgły, i czego bagnety dowiodą.

Dnia 4. Jadąc Król do swego zamku Atocha zastał bramę zamkniętą, a tylko poboczne jej drzwi otwarte. Będący przy straży officer wzbraśniał się ich otworzyć, usprawiedliwiając się rozkazem przestrzegania zdrowia; ale Król oświadczył, iż przez otwartą tylko bramę przejedzie, co się stało.

W Sewilli żądają buntownicy od swych stronników nowej przysięgi, iż podlegać nie będą ani rządowi, ani Stanom.

Jak w Walencyi, Murcyi, Sewilli i Kadyxie, tak i w Barcellonie odkazali się mieszkańcy przeciw terażniejszemu ministeryum, gdzie ułożono przełożenie w tey mierze do stanów, którego ani dowódca wojskowy, ani naczelnik polityczny nie podpisali, poczem wyjechali z miasta. Zastępuje ich teraz półkownik Costa. Lecz nie można jeszcze wierzyć pogłosec, jakoby Katalończykowie z Walencyczykami odstrychnęli się od Hiszpanii, i ogłosili RPlitą, tudzież, iż samo miasto Barcellona uchwaliło wystawić 30 tysięcy woyska dla popierania nowego związku.

TURCYA.

(z *Korr. Warsz.*) Pomimo pozorney spokojności, nie masz bezpieczeństwa w Stambule. Równie W. Sułtan, jak i rząd cały, pałają nienasyconą przeciw chrześcijaństwu zemstą; a jeżeli zatamowany jest czasem krwi przelew, nic w tém innego nie działa, tylko obawa, ażeby ciągle barbarzyństwo nie zwróciło na siebie powszechny europejskich Mocarstw uwagi. Niedawno znowu W. Sułtan zburzył kazał przepyszny pałac jednego z książąt greckich.

Czytamy w jedney z gazet: „Teraźniejszy W. Sułtan, Mahmud, wstąpiwszy na tron nie mianował W. Wezyra. Seiman Basza, który w nieobecności Agi dowództwo miał nad janczarami, towarzysząc W. Sułtanowi do meczetu, zapytał się go w imieniu korpusu, na kogo ten wybor padnie? .. Rozgniewany tém Sułtan, kopnąwszy go nogą w głowę, rzekł: *Tę im zanieś odpowiedź!* Zmieszany Seiman Basza odszedł; ale nie na tém skończyła się jego kara: nazajutrz utracił głowę.

MULTANY I WOŁOSZCZYŻNA.

(z *Gaz. Lwow.*) Dostrzegacz austriacki zawiada: „Naynowsze wiadomości urzędowe z granicy Ziemi Siedmiogrodzkiej, jako też z granicy Bukowiny, nie ważnego nie zawierają. Od czasu ostatniego firmanu, nadeszłego do obu Xięztw Multan i Wołoszczyzny wyruszyły słabe załogi tureckie ku Dunajowi. Tak w dniu 1 t. m. nadszedł do Fokszan oddział artylleryi, idący z Jass do Ibraiłowa pod zastoną 400 janczarów. Za kilka dni ma nadejść drugi oddział. Cała siła turecka w obudwóch xięztwach nie ma wynosić trzydziestu tysięcy ludzi. W Bessarabii nie widać żadnego poruszenia między wojskiem Rosyjskim, w teyże prowincyi rozłożonem.

AUSTRYA.

(z *gaz. ryzk. Zusch.*) Od brzegów Dunaju, dnia 10 stycznia. Otrzymano wiadomość z Trebizondu, że tameczny basza wywiesił chorągiew bun-

tu, i oświadczył potajemnie Persom, połączyć się z nimi, jeśli niepodległość jego uznają. To dla Smyrny tak stanowcze zdarzenie, albowiem ledwo 12 tysięcy ludzi przeciw buntownikóm stanąć mogło, było rzeczywistym powodem do zaszłych w listopadzie zaburzeń, a turcy odzywali się głośno, że dla przywrócenia w tey stronie porządku należy wszystkich bez różnicy greków pozabijać a franków wypędzić. Atoli oświadczenie tureckiego wielkorządcy, które i konsulom urzędowie zostało udzielone, że układy z dworem perskim zaspakajający koniec wzięły, że Persowie powrócą do swego kraju, a Porta odwoła zapewne oświadczenie woyny, uspokoiły znowu umysły barbarzyńców. Tymczasem kto zna zwodniczą politykę orientalną, mało na podobnych oświadczeniach polegać może.

NIEMCY.

(*Zus.*) Dawny projekt połączenia Dunaju z Renem we Frankonii, został wznowiony, i wyrachowano koszt na to potrzebny 6 milionów, przez coby też wartość leżącej nad kanałem ziemi podniosła się do 8 milionów.

Będące dotąd w uniwersytecie tubingieńskim różne towarzystwa czytelnicze, połączyły się niedawno dla utworzenia jednego wspólnego muzeum, w zamiarze naukowym i towarzyskim: co równaż chlubę miastu, jak i główney szkole przynosi. i utworzy punkt zbierania się dla wszystkich oświeconych mieszkańców Tubingi. Na ten koniec zbudowano przez akcyę dom obszerny i piękny, i wybrany został komitet ze wszystkich klass konkurjentów do kierowania całością.

(*Ku. Wa*) Dowiadujemy się z dziełka świeżo w Lipsku wydanego przez professora Iken o grekach, iż Napoleon pochodził z rodziny greckiej. Przodkowie jego popłynęli roku 1676 z wyspy Krety do Korsyki, i tam dopiero dawne greckie nazwisko *Kalomeri* zmienili, albo raczej przetłumaczyli, na włoskie *Bonaparte*, (dobra strona).

DANIJA.

(z *Korr. Warsz.*) I w kraju naszym uczucia wszystkich są za grekami. Ziomek nasz Baron Dalberg, szczególniej zajmujący się ich sprawą, donosił, iż w samy Liwornie, mieście włoskiem, jest cudzoziemców, mających zamiar udania się do Grecyi, przeszło 500. Obrońcy greccy znaleźli największego dobroczyńcę w osobie Barona Wullwember w Hadze, który dla woyska greckiego darował 24 miliony zł. hollend. Baron Dalberg radzi wszystkim, mającym podobny zamiar, wyjeżdżać do Liworny lub do Stralsundu, gdzie się zgłosić mają do P. Qierold.

PRUSSY.

(z *Gaz. Warsz.*) Berlin dnia 22 stycznia. Onegdaj odprawiła się tu z rozkazu królewskiego uroczystość koronacyjna i orderowa. Po nabożeństwie udała się parada do zamku, gdzie Monarcha z rodziną swoją, zagranicznymi bawiacymi tu Xiężętami i kawalerami orderów, jadł obiad w galerii obrazów. Przy stole królewskim siedziało także 20 podoficerów i żołnierzy zaszczyconych znakiem honorowym. Rozdał tego dnia Monarcha 2 ordery czerwonego orła pierwszej klasy z wieniec dębowym, 3 ordery czerwonego orła drugiej klasy z takimże wieniec, i order czerwonego orła bez wienca, 49 orderów czerwonego orła trzeciej klasy, 16 orderów s. *Jana*, 36 znaków zaszczytnych pierwszej klasy i 19 takichże znaków drugiej klasy. Między innymi radca ziemski *Nowocki w Gnieźnie* i naczelny dyrektor poczty *Goldbeck* otrzymali order czerwonego orła trzeciej klasy.

ANGLIA.

(z *Gaz. Zusch.*) Londyn dnia 8 stycznia. Perwien cudzoziemiec, żyjący tu od dawnego czasu, radzi kanclerzowi skarbu, aby nałożył opłatę stępla na wszelkie przychodzące do Anglii wexle zagraniczne. Jeśliby tey rady usłuchano, dochód krajowy pomnożyłby się kilką milionami funt. st. Piszą z *Portsmouth*, że rosyjska fregata *Apol-*

to wypłynie w dniu dzisiejszym z tamecznego portu, dla odprawiania podróży w zamiarze nowych odkryć.

FRANCYA.

(z Gaz. berl.) Paryż, dnia 14 stycznia. Xiążę i Xiężna Angouleme odkupili od marszałka Soult zamek Villeneuve L'Etang (Vaucresson).

Xiężna Bourbon żądała wyraźnie w ostatniej woli swojej, aby ją pochowano w grobie bez żadnej okazałości: „Niechaj rozdadzą hojną jałmużnę ubogim w mojej parafii; jest to jedyna okazałość pogrzebowa, na którą zezwalam.”

Powiadają, że Lord Biron zamysła wydawać gazetę w Pizie, i zaprosił ztąd do siebie kilku kolaboratorów.

Zdaje się, że dawniejsi ministrowie z wielką godnością znoszą oddalenie swoje od spraw krajowych. Pan Pasquier daje jeszcze często świetne wieczory, na których bywają wszyscy dyplomaty, znajdujący się w Paryżu. Jeśli można wnosić o teraźniejszym stanie rzeczy z tego, co się słyszeć daje po wszystkich prawie zgromadzeniach; tedy nowi ministrowie mają podobno nie jedną trudność do zwalczenia. Od groźnej opozycji otwartie napastowani; od zagorzalców własnej partii, którzy ich do użycia gwałtownych środków nakłonić usiłują, ciągle poduszani; otoczeni od donosicieli, którzy chcą podać w podejrzenie prawie wszystkie klasy dawnych urzędników; przebywają mało sobie znajome pole, a tём samém mniej zapewne bezpieczne; nie można więc o nich tak ostro sądzić jeśli w czém niepewność okazują; nie należałoby się nawet dziwić, jeśli by się swego ciężaru choć w części pozbyć usiłowali.

Paryż, dnia 16 stycznia. Król udzielił dnia 15 t. m. audyencyą wicehrabiemu Chateaubriand, a dnia 15 audyencyą wstępną nowemu słowowi portugalskiemu, kawalerowi Mascarenhas.

Posiedzenie izby deputowanych w dniu 14 było nader ważne. Wcześniej już przed jego otwarciem przepelnione były galerie słuchaczami, których zdanie sprawy o prawie przeciw nadużyciom druku ściągnęło. Prezydent udzielił dwa pisma o pozwolenie oddalenia się. Pan Sapey żądał go dla poratowania zdrowia. Pan Argenson (*) żądał go wcale z innej okoliczności. Właśnie w tej chwili (są wyrazy jego pisma) dowiaduje się on, że pod pozorem wyszukania człowieka, mającego należeć do zaburzeń w Belfort, ludzie przyodziani, jak osoby magistratury publicznej i ajenci rządowi, wpadli gwałtem do domu, a nawet do mieszkalnych jego pokojów; wyłamano drzwi, szafy, biórka i inne zamknięte składy, od których klucze u niego (Argensona) były; przetrząsano i porozrzucano papiery, a w części i zabrano; oświadczyli nawet, że znowu przybędą dla dalszego przetrząsania. Jeśli by prawa miały być niedostatecznymi do ochrony mieszkania obywatelskiego, tedy spodziewa się, że obecność jego zaradzi odnowienia się takiej nieprzyzwoitości. A przynajmniej czuje on potrzebę, widzenia na własne oczy rządzonej szkody, i przywrócenia znowu wszystkiego, jeśli można, do porządku. I z tego powodu uprasza izby o wolność oddalenia się.” Po odczytaniu tego pisma prawa strona okazała podziwienie. Niektórzy członkowie śmieli się i uśmiechali. Na lewey zaś powstało wielkie poruszenie i szemranie. Prezydent oświadczył zezwolenie na wyjazd. Posiedzenie przerwane zostało na chwilę tą niespodzianą okolicznością. Pan Bazire zdał sprawę o petycyach. Zdanie komisyyi względem większej ich części potwierdzone zostało bez oporu. Jedna z nich, żądająca powiększenia wsparcia pieniężnego dla kolonistów z St. Domingo, zdaniem komisyyi miała być, jak niektóre inne podobnej treści, odesłana do ministra spraw wewnętrznych. Ale generał Foy sprzeciwił się powiększeniu tego wsparcia z tego powodu, że jeśli by je-

dney klasie nieszczęśliwych z powodu rewolucyi, chciało dawać pierwszeństwo, tedy inne podobne klasy nieszczęśliwych odezwałyby się natychmiast, ze słusznem żądaniem podobnego dobrodziejstwa. Koloniści z St. Domingo otrzymują 900,000 franków rocznie. Małe powiększenie tej summy małoby pomogło potrzebującym pomocy, których liczba coraz się zmniejsza. Większa zaś summa byłaby nowym ciężarem dla narodu. Morze nie pochłonęło jeszcze wyspy St. Domingo. Francya powinna starać się przywrócić związki z tą wyspą; wtedy koloniści powróciliby do dawnej oyczyny swojej, i znaleźliby w niej sposób utrzymania się. Można było przewidzieć, że na tę alluzję do emigrantów nie zamilczy prawa strona. Pan Dudon obstawał za nimi. P. Sebastiani łączył zdanie swoje z generałem Foy, i oświadczył: że czas już, aby minister stosunków zewnętrznych uwiadomił o stosunkach, zachodzących między Francją a St. Domingo. Zapytał go: dla czego Francya nie wchodzi w związki handlowe z niepodległymi Ameryki południowej, jak to uczyniła Anglia? Czemż Anglia tak tam, jako i w St. Domingo, używa wszelkich korzyści? a nakoniec żądał od niego objaśnienia. Zamiast ministra spraw wewnętrznych zaczął mówić minister skarbu, i zwracał uwagę Izby na szkodę, jakąby zadała pomyślności i handlowi Francyi, gdyby przedczasem chciała być uwiadomioną o biegu układów nie czekając ich skutku. Dotąd, oświadczył on, prezydent z St. Domingo nie uczynił żadnego kroku, któryby mógł otworzyć banderze haitańskiej porty francuzkie. Rząd wiedziałby co odpowiedzieć na takie zapytanie, bez narazenia swej godności. W ogólności do samego rządu tylko należy zawieranie traktatów. Pan Foy żądał, odpowiedzieć ministrowi. Gdy o zakończenie tej materii nalegano, zawołał Pan Corcelles: że najlepszym sposobem dla ministrów do okazania swej prawdy byłoby zastrzeżenie sobie ostatniego przemówienia się. Słuchano więc Pana Foy. Uskarżał się on, że izba zebrana już od trzech miesięcy, za ledwo 10 posiedzeń odprawiła. Ze jeśli nic do końca nie ma być doprowadzonym, tedy lepiejby było dla izby rozeyść się. Ze mówił do ministra stosunków zewnętrznych, a za niego odpowiada minister skarbu. Azaż on jest Herkulesem ministrowskim? (Śmiech). Wezwał jeszcze raz tamtego, i żądał nie słów, ale faktów. Po długich sporach odesłano petycyę do ministra spraw wewnętrznych. Tu nastąpiło głębokie milczenie; gdy Pan Chifflet zabierał się do zdania sprawy względem prawa druku. Radził on w imieniu komisyyi niejakię odmianę w 20 artykułach projektu. Najważniejszą była ta, żeby sądy królewskie, bez należenia sądu przysięgłych, wyrokowały względem nadużyć druku. Do iigo artykułu podawał zdający sprawę następujący dodatek: „Prócz powyższego oznaczenia kar, sądownictwa mają prawo podług stanu okoliczności, zawieszać wydawanie dzienników i pism peryodycznych, a nawet i skassować. Przy wyłuszczaniu powodów naznaczenia dotychczasowych albo i cięższych jeszcze kar; przerywano często i w sposobie nader burzliwym, mowę zdającego sprawę, a szczególniej podczas wyliczania obostrzonych kar cielesnych i pieniężnych za obrażanie religii stanu; gdy tymczasem kary zapewniające obronę dla innych religii, zostawiła komisyya bez żadnego dodatku. Słowa te Pana Chifflet: „Szlachta, uznana przez konstytucyę, jest korpusem i klasą w stanie,“ wzniciły powszechne szemranie na lewey stronie, również i jego twierdzenie, iż konfiskata gazet dla tego nie może być podciągniona pod zabronioną przez konstytucyę konfiskatę majątków, że rząd niczego ztąd nie pobiera, a gdy w dosyć długim porównywaniu wywodził podobieństwo gazet z zapowietrzonym odzieniem, które dla bezpieczeństwa publicznego palić należy. Nie lepszego doznały przyjęcia jego pochwały niepodległości trybunałów królewskich i projektu uchylającego sąd przysięgłych. Zaczęto krzyczeć: „Oto prawdziwe zdanie sprawy komisyyi dobrego powodzenia. Zdanie sprawy jezuickie! i t. d.“ Prawa strona żądała, żeby roztrząsanie nastąpiło już

(*) Deputowany z departamentu górnego Renu. Miastem stołecznem tego departamentu jest Colmar. Belfort należy do tegoż departamentu.

we czwartek, a lewa żeby odłożyć aż do poniedziałku. Żądał poniedziałku i P. Constant; ale po zebraniu zdań oznaczone zostało roztrząsanie na następną sobotę.

Kommissyą w rzeczy druku składają: PP. Chifflet, Bonnet, Meynard, Peyronnet, Preverand de la Boutresse, Chilhaud de la Rigaudie, Pardessus, Pommerot, Kergorlay. Zapisali się do mowieńia za prawem PP. Gréneau, Reveillere, Castelbajac, Bouville, Kergorlay, Pardessus, Donnadiet, Clausel de Cossergues, Martignac, Cayrol, Bourienne, Barthe le Bastide, Sesmaisons, Debonald, Marcellus, Cornet d'Incourt (w ogóle 22). Przeciwi prawu PP. Corcelles, Estienne, Sebastiani, Royer-Colard, Mechin, Devaux, Foy, Bignon, d'Argenson, Jobez, Keratry, Labbey de Pompieres, Demarçay, Dupont de l'Eure, Girardin, Manuel, St. Aulaire, Lameth, Daunon, Laisné de Villevésques, Delessert, Lafitte, Perier, Constant etc. (w ogóle 42).

Do mocniejszego przerywania Panu Chifflet w jego zdaniu sprawy, dały powód następujące miejsca: 1) Religija stanu i uwaga Pana Chifflet iż przysłówek *cependant* (jednakże) w konstytucyi dowodzi, że religija ta powinna mieć pierwszeństwo przed wszystkiemi innymi. 2) Opuśczenie wyrazu *constitutionelle*, kiedy jest mowa o władzy królewskiej. 3) Rozciągnięcie wyrazu *gouvernement* do wszelkich form rodzajów tego rządu. Tu zawołano: co za okropna rozwłokłość! 4) Pozwolenie, że można przyganiać czynnościom ministrów. Tak jest, odezvano się ze śmiechem, nie przepomni o tém cenzura! 5) Ukaranie powtórzonego nadużycia druku krótszą lub ciągłą suspensą. Tu zawołał ktoś: przedziwnie! czy kogo na godzinę czy nazawsze obwieścić. 6) Szlachta policzona do oddzielnej klasy, jak np. duchowieństwo. Zawołano: protestujemy się przeciw tak niezgodnemu z konstytucyą bałwochwalstwu! Nie masz żadnych korporacyi! Nierozważni, mięycie się na baczność! 7) Twierdzenie to: że w duchu monarchii nie należy obawiać się nadania większej rozciągłości karom. Zawołano: a to już zanadto! 8) Kassata podeyrzanych gazet. Zawołano: prawdziwa konfiskata: jezuityzm! *Da Capo!* Zabierzcie oręż, ale nie zamykajcie warsztatu! Tu zawołała znowu prawa strona: „*Bravo!* podczas żółtcy gorączki palą naczynia i towary; a podczas trójkolorowey, potrzeba kassować szkodliwe gazety!“

Hrabia Girardin złożył izbie deputowanych prośbę Pana Loveday anglika, którego córka została katoliczka. Hrabia Lonjumeais chce ją wnieść do izby parów. Osoby wyższego stanu, duchowne i świeckie, uwikłane są w tey okoliczności.

Podług gazety *Journal de Paris*, Demetriusz Ypsylanty ma być wybrany naczelnikiem Grecyi, nie wiadomo z jakim tytułem, ale rozumieją, że Archonta, 25 senatorów z przedniejszych miast razem z nim zasiadać będzie. Stolicą rządu będzie Tripolizza. Z Samos wypłynęły okręty z 1502 do 2,000 greków dla oswohodzienia Chios.

Donoszą z Bordeaux: że hiszpani bili się dnia 5 pod Irunem. Strzelanie, które się zaczęło naprzeciw stanowiska Martinia, było początkowie nieznaczne; potem dało się słyszeć bardzo mocne w stronie S. Marcial i trwało 3 kwadransy. Słyszano wyraźnie okrzyk: Niech żyje Król! Niech żyje konstytucya! Poczty francuzkie stały pod bronią (Wiadomość ta jest z gazety *Rûche d'Aquitaine*).

P. S. Nie odebrano żadnych nowych wiadomości z Madrytu.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

(z *Gaz. Zusch.*) W Nowey Wallii południowey znaydowało się w maju przeszłego roku 4 okrętów rossyjskich i 2 francuzkich. Rozumiano, że chcą objechać zachodnie pobrzeże Nowey-Hollandyi, dla założenia osad. Gubernator Macquatri zwiedził także nową osadę w Van-Diemen (wyspa na południowo-wschodniej stronie Nowey Holandyi); i znalazł ją w stanie kwitnącym. Prócz władz

rządowych i woyska było już 6752 mieszkańców. a kolonia posiadała 28,858 sztuk bydła, 181,468 owiec, 421 koni i t. d.

Do Quebecu w Kandzie przyszło w roku przeszłym 420 okrętów, na których przybyło 8050 kolonistów.

Donoszą z Batawii pod 12 sierpnia: „Więcey 400,000 ludzi umarło na wyspie naszey z choroby *Cholera morbus*. Liczba trupów była ciągle tak wielka, że bez żadney różnicy musiano je ładować na wozy i wrzucać potem do jam głębokich. Jednakże choroba ta całkiem już prawie ustala.“

Gazeta moguncka wyraża: Z różnych stron nadechodzą wiadomości, że Lordowi Strangford udało się przywieść do rozumu turków, t. j. Sultana i jego Dywan; bo co się tyce narod, to wszyscy szkolarze angielscy, łącząc w to i doktorów oxfordzkich, wszakże z wyłączeniem takich, jak książę Blücher, nie byliby podobno w stanie dokażać tego cudu pedagogicznego.“

Mówią o nowym związku politycznym, pomiędzy dworami Królów i Xiążąt niemieckich; Dania także ma się łączyć do tego przymierza: eel jego jeszcze niewiadomy. (*Kur. Warsz.*)

(z *Kur. Warsz.*) W numerze szym r. b. piśma peryodycznego pod tytułem: *Dostrzegacz nad Spreą*, przytoczone są następujące okoliczności z ostatnich dni życia Napoleona. Często brał na kolana synka Bertrandów. Razu jednego piesząc się z nim wyrzekł: „czemuż podobnie z własnym dzieckiem piścić się nie mogę!“ Przydał potem zaraz: „Nie byłbym przecież dla tego szczęśliwszym, syn mój wprowadził pocieszalby mię na chwilę, lecz wszeika myśl o jego przyszłości w tém większy pograżalaby mię smutek.“ Na początku lutego r. z. pod czas śniadania przyniesiono mu gazetę niemiecką, w której o jego zonie i synie wzmianka była. Ledwo co tę gazetę w ręce dostał, wpadło mu natychmiast w oczy to miejsce, przypominające najmilsze w życiu osoby. Przycisnął je do ust, powstał niedokończywszy śniadania, i wzięwszy z sobą pomienioną gazetę, poszedł w nayodludniejszy stronę wyspy. We dwie godziny potem Bertrand i Montholon znaleźli go na jednej skale siedzącego, z założonemi rękami, w głębokiem zamyśleniu i w naywiększym smutku. Widać było że płakał. Na próżno starali się go rozerwać. Trzy dni całe w tym stanie najmocniejszych wewnętrznych boleści zostawał, i odtąd do samey śmierci z melancholii nie wyszedł.

Oplata od stępla gazet angielskich i ogłoszeń w nich umieszczanych, są znakomitym źródłem dochodu publicznego. Dla dania o tém wyobrażenia, kładziemy następny rachunek gazety *Morning Chronicle*:

Gazeta ta ma 20 kolumn, każda kolumna 200 do 210 wierszy, a każdy wiersz 45 do 50 liter, a tak arkusz tey gazety zawiera 160 do 170 tysięcy liter.

Drukuje się codzieln, prócz niedzieli, 12,000 exemplarzy, za każdy exemplarz płaci się za stępel 45 kopiejek, co przez 313 dni czyni rub. 1,680,600. Za pozwolenie umieszczania ogłoszeń

przynosi na rok do	164,500.
Gazeta więc ta płaci rządowi na rok	r. 1,854,100.
Oto rachunek wydawców: gazety 12,000 exemplarzy codzieln, a we 313 dniach,	
po 80 kop. exemplarz	r. 3,760,000.
Dochod od ogłoszeń	286,050

Przychod zupełny r. 4,042,050.

Oplata rządowi	r. 1,854,100.
Zostaje wydawcom na papier, drukarnią,	
koszta pracy, i t. d.	r. 2,187,950.

Cztery prawie temu lata, jak dawnieysi wydawcy tey gazety ustąpili ją terażniejszemu za sumę rubli 5,000,000.

Morning Chronicle wychodzi już od lat 54: wpierszych leciech wydawcy tracili na rok więcey 150,000 rubli. Za administracyi Lorda North wydawcy sposobem pożyczki otrzymali sumę bardzo znaczną, ażeby mogli dłużey utrzymywać swą gazetę. (*Cons. Impar.*)

ogłoszone, nie spieszyłem z odpowiedzią na nie, lecz będąc odesłanym przez remissę Głównego Litewskiego Sądu na rozprawę przed Sąd Ziemski Lidzki doczekałem ostatecznego wyroku dopiero więc gdy przerzeczony Sąd na fundamencie służących mnie dowodów przez dekret dnia 25 mca listopada 1821 roku ogłoszony, naturzłym po Janie Jaskułdzie Skarbniku Lidzkim, jako pochodzącego z rodzonego jego brata sukcesorem mnie uznał, i że jestem synem Dyonizego a wnukiem Domaiika z jednych Rodziców co i Jan Jaskuła, Woyciecha i Urszuli z Frackiewiczów Jaskułów rodzącego się ogłosił, mam słuszny powód przez wzajemne oświadczenie zaprzeczyć, że WW. Jaskółdowie do spadku po Janie Jaskułdzie Skarbniku Lidzkim nie przynależą i na próżno do osiągnięcia po nim majątku przypytują się, nawet i samey najgłówniejszej rzeczy w oświadczeniu swym nie raczyli okazać, a to jest w jakimby stopniu krewieństwa z zeszyłym skarbnikiem Jaskółdem mogli zostawać, gdyż jeszcze do zebrania późniejszych wiadomości zawieszając tak ważny przedmiot, z nader smiałą determinacją poważyli się prawo moje następstwa dysputować i wszelkie poczynione przezemnie akta pomawiać jeżeli pod czasem lat dziecinnych moich usposobiony r. 1797 dla Jana Jaskoła testament, w krótkim czasie przez żonę jego Annę z Kłopotowskich Jaskułodów w aktach Ptu Troc. później w Sądzie Głównym Litewsko Wileńskim zaskarżony, racyą niewymienienia prawego następcy nadaje dziś powód różnym osobom przypowiadania się do spadku, to wszakże dzieło widoków obcych przynosząc tylko isiotnemu sukcesorowi niepotrzebne processowe kłótnie, upoważniać dalekich, lub zupełnie obcych osob poszukiwania, nie jest zdolne, gdyby przeto oświadczeniem próżnym WW. Jaskułów publiczność uprzedzoną nie była i nie rozumiała o następstwie moim po Skarbniku Jaskułdzie tak jak oni zapowiadają, będąc już uznany dekretem za prawnego następcę, mam prawo przez wzajemne oświadczenie ogłosić o moim zupełnym aktorstwie, a względnie WW. Jaskułów to powiedzieć, iż oni nawet gdyby chcieli swą napastną popierać sprawę nie wprzód mogą przyść ze swoją pretensją do Sądu, aż wprzód jako ludzie obcy względnie tego kraju, podług dyspozycyi prawa, muszą złożyć za sobą dostateczną paręki obywatela w tem powiecie osiadłego na zapewnienie powrotu kosztów prawnych i strat wszelkich, w sądzie którego powiatu rozpocząć sprawę ze mną żądają, w tem więc zamiarze i dla ogłoszenia przez gazetę zanosząc niniejsze oświadczenie one podpisuję.

Kazimierz Jaskuła Regent Gran. Ptu Wileń.

Roku 1822 styczni 3 dnia w Departamencie drugim Sądu Głównego Wileńskiego stawając osobiście Regent Gran. Ptu Wileńskiego W. Kazimierz Jaskuła, takowe oświadczenie imieniem swoim przeciwko szlachcie Karolowi, Benedyktowi i dalszemu rodzeństwu Jaskułdom w roku 1821 decembra 25 dnia uczynione i przez tegoż Jaskoła podpisane do akt podał.

Szymon Zawisza Prezydent. Wincenty Rogalski Sowiernik i kawaler. Fabian Świętecki Assesor. Ludwik Wollowicz Assesor. Marcyan Reut Assesor. Sekretarz Dobrzański.

Wolno drukować w Kuryerze Szymon Zawisza Prezydent.

Sąd Exdywizorski.

2. Od Sądu Taxatorsko Exdywizorskiego

w majątności Łoszycy JWW. Prószyńskich w Płocie mińskim agitującego się, gdy od stron do niniejszego konkursu wpływających prócz oświadczonej od niektórych stannosci żadne, od nich dokumenta dotąd na sądzie exdywizorskim nie są złożone, i produkta nie odbyte, od urodzonego zaś Gotliba dożywołnika niegdyś włoki Obczackiej pod tymczasową posesją W. Joachima Kudzinowicza zostającej, sąd exdywizorski nie mając żadnej wiadomości, i wniesionego ze strony Gotliba dopominku; przez rezolucyą na dniu 14 styczni 1822 roku zakroczoną zalecił: aby produkta od wszystkich stron na piśmie ku należytej odpowiedzi dziedzicom Łoszycy, lub ich plenipotentowi, najdalej do dnia 20 styczni idącego roku pospołu z dowodami były zakomunikowane, z jakiej okoliczności sądy swoje do dnia 15 mca marca roku terażniejszego odłożywszy; iżby na ten termin wszystkie jeneralnie strony do exdywizyi Łoszyckiej należne pod ustraką wszelkich swych pretensyow; z zupełną gotowścią przybywały, ostrzegł; o czym przez niniejszą awizacyą raz ostateczny zawiadamia. Dzieło się w Łoszycy na sessyi sądowej 1822 styczni 14 dnia. January Korkozowicz Sędzia Ziem. Ptu Borysow. i Exdywizor. Władysław Świętorzecki Podśdek Ziemski Ptu Miń. kawaler legiy honorowy. Onufry Massalski Pisarz Ziem. Ihumen. Exdywizor.

Do Sprzedaży.

2. Dobra Beysagoła w Gubernii Litewsko Wileńskiej w powiecie Szawelskim na Zmuydzi o mil 7 od rzeki splawney Niemna, a od miast portowych, Rygi mil 22, Memla 26, Lipawy 29, Nitawy 18, na trakcie dużym z Wilna i zza granicy przez Kowno na Rygę do S. Petersburga idącym, o mil 23 od Wilna położone, w tych miasteczko tegoż nazwania, w którym kościół parafialny, stacja pocztowa znajduje się, osiedlone nie samemi dziedzicznymi włóścianami, lecz wielu fabrykantami Niemcami. Ma też i żydów handlem i rzemiosłem bawiących się. Bywają w niem niekiedy targi, i kilka w rok jarmarków. Propinacja więc, znaczne przynosi pożytki. Fundum dworu tuż przy miasteczku założone; ma w trzech najlepłey rowami osuszonych zmianach, wyrobney ziemi morgow czterysta trzydzieście, do usterkoryzowania których, oprócz fundowey obory, z miasteczka można wiele mieć nawozu. Zabudowanie dworne dobre. Dom mieszkalny dosyć wygodny. Grunta najlepsze. Sianożęci tyle ile można sprzątnąć. Włóścianie w dobrym stanie. Las do budowy zdalny, obszar onego włok sto trzydzieści jedna. Grunta wszystkie użyteczne, w ogule włok dwieście osmdziesiąt pięć znajduje. Granica onego pewna. Browar z zupełnym urządzeniem. Młyn koński wystarczający potrzebom fundu, oprócz domów szynkowych, karczem zajezdnych dużych trzy. Włóścianie wszyscy dziedziczni, wedle rewizyinych skazek dusz płci męskiej liczy się trzysta Nro 300, Szlachta i wolni za arendownemi kontraktami dymów rolniczych osmdziesiąt posiadają, nielącząc dochodu jaki jest z wyprzedazy krestencyinych produktów, puszczy, cegielni, i innych źródeł; samego gotowego grosza, z arend, czynszów, placowego, rubli srebrem dwa tysiące czterysta cztery Nro 2404. Takowy ogół powiększają jeszcze przენajmujące się furmanki do Rygi, których wedle inwentarza; sto sześćdziesiąt wychodzi powinno. Te dobra dziś w posesyi zastawney W. Mihanowicza b. Prez. Ziem. ptu Dzn. znajdujące się, niżej podpisany, jako dziecko, na wieczność z całym fundowym inwentarzem wyprzedać postanowiwszy, w celu zbliżenia swej determinacyi skutku, do wiadomości podaje, życzący nabyć dziedzictwo wcześniej może traktować z W. Adamem Szybakowskim, Porucznikiem b. woysk polskich, w własnym domie wraz z Katedrą Zamkową mieszkającego, który słuszną cenę ambientowi zakomunikuje, i o nadziei konkluzyi uwiadomić dziedzica raczy. Natędy niżej podpisany, dla ostatecznego ukończenia sam do Wilna przybędę. Eustachy Chrapowicki dworu

Jego Cesarskiej Mości Kamer Junker, były Prezydent Sądu Głównego Guber. Witeb.

Roku 1822 styczni 20 dnia, takowe ogłoszenie o wyprzedazy majątności Beysagoły do Dziedzictwa JW. Eustachego Chrapowickiego należącego, dozwala się do druku gazet Kuryera Litwego przyjąć. Antoni Pomarnacki Sędzia Grodz. Wileń.

O g ł o s z e n i e.

2. Magistrat miasta Trok w skutek Ukazu Rządu Guberskiego pod datą 21 xbra óminionego 1821 roku za N. 29,798 następnego, z dołączeniem exemplarza Naywyżey utwierdzoney na dniu 14 marca roku 1821 Opinii Rady Państwa i postanowienia o domach Gościnnych, Traktyerach, Restauracyach, Kawiarniach i Garkuchniach, podaje przez niniejsze ogłoszenie do publiczney wiadomości, iż w mieście Trokach w Izbie Magistratowej, w trzech terminach to jest dnia 10 february, 1 marca i 10 aprylu terażniejszego roku, będzie się odbywać licytacya na lat 3½ w arendę dwóch traktyerów i kawiarni w mieście Trokach. Do jakowego zadzierżawienia traktyerów i kawiarni dopuszczają się kupcy wszystkich trzech gild, mieszkanie i włościanie mający świadectwa na prowadzenie handlu. Życzący zatem wziąć takowe traktyery w arendę, raczą się jawnie w powyższych terminach do Magistratu Trockiego, z dostatecznymi ewikycjami, zawierającymi się w domach, i wszelkim nieruchomym majątku, w sumie swobodności nieruchomego majątku świadectwa, jak niemniej z atestami, że ten który chce wziąć w arendę traktyer lub kawiarnię, jest dobrej kondiity, nienotowany w złych postępach, i że nie jest i nie był pod sądem. Dat w Trokach roku 1822 miesiąca styczni 20 dnia.

Okuszek Burmistrz.

Bonifacy Jankowski Radny.

Jan Osipowicz Radny.

Publiczna Przedaż.

2. Sąd sierocki przy Magistracie Białostockim ustanowiony wspólnie z Członkiem Sądu Cywilnego zasiadający, Dekretem swoim w dniu 7 maja 1821 roku terowanym sprzedanie przez publiczną licytacyą kamienicy dwópiętrowey w Mieście Białymstoku, na Erpachtowym placu XX. Missyounarzonej nad kanałami położoney, do aktorstwa Urodzonego Samuela Krystyana Henike należney przez Architekta Obwodowego i przysięgłych taxatorów rubli assygn. 7,140 ocenioney na rzecz kredytorów tegoż przeznaczywszy, do odbycia takowej licytacyi uprzednio terminu trzy, to jest dzień 12, 19 i 26 8bra tegoż 1821 r. zadeterminował, w jakowych terminach, gdy pomimo wezwanie w Gazetach i publikacyach nikt z licytantów niejawił się, i dla tego licytacya skuteczniona nie została. Przeto postanowieniem swoim powtórne terminu w dniach 20, 21 i 22 february 1822 roku do odbywania takowej licytacyi uznawszy, na wyrażone terminu życzących nabydź takową kamienicę do licytacyi oney w Magistracie Białostockim odbywać się mającej niniejszym wzywa. Dat roku 1822 styczni 2 dnia. Assessor Sądu spraw Cywilnych Białostockiego i Sokolskiego powiatów Kazimierz Krzyżanowski. Głowa Józef Maliszewki. Gottlieb Birneker Burmistrz.

L i c y t a c y a.

2. Rząd Guberski Lilewsko-Wileński, z powodu, że arendowna fenuta kroczanego dochodu, ustanowionego na zaspokoienie kredytorów Wileńskiego żydowskiego Kahalu, niniejszych dzierżawców łączy się w dniu 1 apryla miesiąca niniejszego roku; przez rezolucyą swą naznaczywszy na oddanie tegoż dochodu w czteroletnią dzierżawę z publiczney licytacyi, trzy terminu w dniach 1, 3 i 6 następnego miesiąca february, wzywa

życzących wziąć rzeczony dochód w takową dzierżawę, izby raczyli jawnie się na one terminu z prawnymi i dostatecznymi kancjami do niniejszego Rządu, gdzie okazane będą i punkta przedlicytacyine. January 24 dnia 1822 roku Sekretarz Kazimierz Nowicki.

P o d r a d.

2 Na dostarczenie potrzebney ilości arszynow płótna, sukna, i rzemienia dla umundowania komendy Policji miasta Wilna z 258 ludzi niższych rang składający się; Rada Miasta Wilna naznaczyła nowe terminu do licytacyi to jest 31 terażniejszego miesiąca, oraz 3 i 6 następnego miesiąca february przed południem, i przez to uwiadomienie zaprasza wszystkich mogących dostarczyć płótno, sukno i rzemień, aby w rzeczonych dopiero terminach na Katusz Wileński do Izby Rady przybyli na licytacyą, gdzie i punkta oraz termin dostarczenia tych rzeczy w każdym czasie objawione zostaną. Dat dnia 23 styczni roku 1822.

Prezydent Rady Franciszek Poznański.

Cena produktów na rynkach wileńskich.		Dni Targowe	
		Styczeń	
Niepołożone liczby znaczą, że tych produktów nie było.		Piątek	
		dnia 20	
		sre-	assy-
		brem	gnal.
		rubl.	kop.
		rubl.	kop.
Beczka liewska najlga garcy liewskich 144.	Zyta suchego - - - -	12	48
	— surowego - - - -	10	40
	Pszenicy ozimey - - - -	18	72
	— — jarey - - - -	—	—
	Jęczmienia - - - -	6	24
	Owsa - - - -	4	16
	Gryki - - - -	—	—
	Grochu - - - -	01	40
	Bobu - - - -	—	—
	Siemienia lnianego - - -	8	32
— — konopnego - - -	—	—	
Krup jęczmiennych - - -	13	52	
— owsianych - - - -	4	16	
— gryczanych - - - -	37	148	
Pud Rossyjski.	Łoju wołowego surowego	2	25
	— — — tąpionego	4	50
	Miodu przasn. z woskiem	3	55
	Wosku topionego niebiel.	21	25
	Świec woskowych białych	25	—
	— — — — — żółtych	21	25
	— — — — — przywożnych	4	30
	— — — — — tu robionych	4	30
	Włókna towarnego lnu	—	—
	— — — — — pieńki	—	—
Siana murożnego - - - -	—	15	
— — — — — błotnego - - - -	—	10	
Faska masła 6 garcowa -	5	—	
Soli kuchen becz. gar. lit. 48	—	—	
Piwa krajow. becz. 40 garcy	3	70	
— dubeltowego - - - -	6	60	
Ptastwa po parze indyków	1	—	
— — — — — kur - - - -	—	30	
— — — — — gęsi - - - -	—	80	
— — — — — kaczek - - - -	—	40	
Od 15 do 22 stycznia	Chleba razowego funt 1	—	1½
	— — — — — pyłowego przedn.	—	4
	Mięsa funt 1 - - - -	—	3½
Wódki garniec 1 - - - -	—	64	

Observacje	Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.	W i a t r y.	Odmiana w pow. at.
meteorologiczne.	dnia 25 średnia	27 cal. 6,55 lin.	+ 3,66 stopni	Polud. Zachod.	Pochmurno
	dnia 26 średnia	27 — 11,27 —	+ 1,25 —	Północ. Zachod.	Pochmurno
	dnia 27 godz. 7	28 — 2,1 —	— 2. —	Północ. Zachod.	Pochmurno

Wilno dnia 27 Stycznia 1822 Roku v. s.

Pozew Edyktałny.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY

MOSCI Samowładnącego Całą Rosyą etc. etc. etc.

3. Pozew przed Sąd Ziemski pttu Wileńskiego i razem exdywizorski funduszów Chodasewiczow i Sobolewskich, jednoczasowim rozpoznawac się mających, po Dekrecie tegoż Sądu w roku 1821 miesiąca xbra 23 dnia ogłoszonym, kopia spraw, komportacya wszelkich dowodow na pretensorach i kredytorach obu tych mass przeznaczajacym, na dniu 3 februaryi terażnieyszego 1822 roku dla rozsądzania oczewistego odroczone, z powodzwa WW. Katarzyny z Mejerow Chodasewiczowey żony zmarłego Jana Chodasewicza obywatela Wileńskiego i jey potomstwa, przy assystencyi prawney a przez rezolucyą Sądu Ziemskiego pttu Wileńskiego dodaney obrony dzialajacych w referencyi do dekretow ziemskich powiatu Wileńskiego jednego niestanego daty 1816 8bra 13 dniu taxę i exdywizyą funduszow Chodasewiczowskich przeznaczajacego, drugiego dyllacyynego na dniu 23 xbra 1821 roku ogłoszonego, akta inkwizycyi, weryfikacyi, kalkulacyi, kopia spraw, komportacyą papierow na kredytorach i pretensorach do mass Chodasewiczowskiej i Sobolewskich obracajacych swoje stosunki decydujacego. Mianowicie imo po WW Ludwika Adjunkta Uniwersytetu Wileńskiego, Tadzensa Buchaltera i Wiktorego synow, Scholastykę i Teresę córki i ich matkę Sobolewskich successorow zmarłego Marcina Sobolewskiego kazażceja, o decydowanie aktow inkwizycyi, kalkulacyi i weryfikacyi z intrat czasu possessyi tradycyjney domow Chodasewiczowskich pod N. 1351, 1352, 1353, i 1354, na Antokolu nad Wilią i Wilenką rzekami polożonych, od daty zajęcia onych w zawiadywanie swoje, aż po czas ukończenia się teyże possessyi wybieranych, na dosledzenie oraz wszelkich szkod, strat z rzeczy takowey possessyi dla Chodasewiczow domierzonych. Uczynienia z takowych intrat Sadowey oblikwidacyi przy udowodnieniu każdego grona kwitami i rewersami podług przepisu ustaw nie do dzisiejszego przypadku sprawionemi. Skassowania wszelkich przez tychże Sobolewskich do mass Chodasewiczowskiej zastosowanych napastnie pretensyow, a przeciwnie, przyznania dla teyże massy na obżałowanych i ich ogulnych funduszach, za przebrane intraty czasu possessyi tradycyjney domow Chodasewiczowskich, onych zruynowanie i zniszczenie, jak równie za zdezelowanie ogrodow fruktowych tamże naydujacych się, za roztracenie wszelkiej ruchomości, miedzi browarney w tychże domach zajętey, przeszło do 5000 rubli srebrnych wypadajacey summy przyśadzzenia i oney w satysfakcyi kredytorom Chodasewiczowskim przeznaczania. 2do po WW. Helenę matkę Leopolda syna Sidorowiczow z dokladem opieki, oraz Karolinę z Sidorowiczow Karpowiczową przy assystencyi męża, successorow zmarłego Franciszka Sidorowicza b. regenta Sądu Głownego Litt. Wileń. 1go Departamentu, o komportacyą wszelkich papierow, praw wieczystych z zrzednych dokumentow na kamienicę Pokolbowska zwana a na ulicy Rudnickiey sytuowaną posługujacych. O wyjaśnienie za jakim prawem ona posydują successorowie jego i zmarły Sidorowicz dzierżał. O decydowanie w tey kategorii tego wszystkiego co się wykaże przez samą sprawę potrzebnym do spełnienia, jako to: aktow z possessyi, do nich komportacyi wszelkich dowodow, powrótu dokumentow, słowem wszelkich dowodow moc do władania tąż kamienicą nadajacych Uznania reindukcyi, rehabicyi lub exempcyi na rzecz massy Chodasewiczowskiej co teyże kamienicy, o przysądzenie na successorach Sidorowicza wszelkich summ tak w kapitałach, procentach z expensami, jeżeli się jakie okażą bydź należnym, do zwrotu na rzecz Chodasewiczow i onych na nappewnieyszych funduszach ubezpieczywszy dla kredytorow tychże Chodasewiczow,

w lokacyą oddania, 3tio po Dominika Zaykowskiego b. Radnego miasta Guber. Wilna i tradycyjnego possesora domow Chodasewiczowskich. O akta inkwizycyi, weryfikacyi i kalkulacyi z pobierania w onych intrat wszelkiego rodzaju, o oblikwidacyą Sadową z tychże pod obowiazkiem usprawiedliwienia się ze wszystkiego przy złożeniu na to dowodow, kwitow, rewersow prawnie dzialanych, presuperatę z onych przysadzenia dla massy Chodasewiczowskiej na tymże Zaykowskim i ilość takową dla kredytorow teyże massy w lokacyą postąpienia. Znikozemnienia jego wszelkich nieprawnych stosunkow, i od nich massę na zawsze uwolnienia. 4to po WW. Franciszka męża Brygide z Czerwkwowskich żonę aktorkę rzeczy Bergiellow Regent. Gran. pttu Wileń. w stopniu zesłego Józefa Maciejewskiego i jego successorow będących, takoz tradycyjnych possesorow domu Chodasewiczowskiego pod N. 1351. nad Wilenką rzeką polożonego, o decydowanie również aktow inkwizycyi kalkulacyi z wybieranych intrat z possessyi tradycyjney tegoż domu od roku 1808 do 1815 roku przez successorow Maciejewskiego, a od tey daty do roku 1816 9bra 20 przez samą Bergiellowę, od tey zaś epoki po dzień dzisiejszy, uznania weryfikacyi rachunkow z rzeczy mianey administracyi i sadowey nad tymże domem, takowego rachunku usprawiedliwienia dowodami prawnie dzialanemi pod odpowiedzialnosc z własnych samego W. Regenta Bergiella funduszow, zobowiazania tychże obżał. Bergiellow do złożenia dostatecznieyszego pojasnienia co do wyboru i przychodu intrat z tegoż domu przez ciąg swojej possessyi pobieranych, zasądzenie summ dla massy Chodasewiczowskiej na tychże Bergiellach, za zruynowanie domu, uszkodzenie miedzi browarney, oraz roztrwonienie ruchomości i zniszczenie ogrodu, wogólności jakie się tylko wyswiecą przez objaśnienie samey sprawy i po wyexpedyowaniu aktow wykażą się bydź należnymi do zwrotu z procentami i expensami wypadajacemi przyznania, takowych ubezpieczenia na pewnych obżał. funduszach i w lokacyi kredytorom Chodasewiczowskim wydzielania, nakazania zwrotu wszelkiej ruchomości i miedzi browarney w tymże domu podług inwentacyi urzędowey w roku 1816 xbra 28 dnia przez Xieoia Józefa Giedroycia Sędziego Ziemskiego Wileńskiego spełnioney, konieczno nayduwać się powinney i według inwentarza w roku 1808 Maciejewskim przy podaniu tegoż domu w tradycyjną possessyą sporządzonego, zajętey, bonifikowania wszelkich szkod, strat z tego względu obżał. Chodasewiczow domierzonych. 5to Po Ur. Ignacego Górskiego wpierr tradycyjnego possesora pozniey sadowego administratora domow Chodasewiczowskich, o decydowanie podobnie z nim aktow inkwizycyi, kalkulacyi i weryfikacyi tak z possessyi tradycyjney domow Chodasewiczowskich pod N. 1352, 1353 i 1354 nad rzeką Wilią za arsenałem polożonych, od roku 1814 do 1816 9bra 20 possydowanych, jako i dla sprawdzenia rachunku z rzeczy utrzymywanej nad tymiż domami sadowey administracyi, od ostatney daty po czas dzisiejszy spełniajacey się, sprawdzenia wszelkich onego szczegulow kwitami lub rewersami podług prawa sporządzić się powinney, skassowania pretensyi Górskiego o czer. zł. 1,030 zastosowanej jakby za obliżciem (którego nigdy nie było w naturze, ale tylko do powiększenia dlugow Chodasewiczowskich zmyslonoy) i od oney massę na zawsze uwolnienia i oswobodzenia, nakazania złożenia Górskiemu poręki dobize osiadłego obywatela na cel odpowiedzialności, za obrocenia piędzdy administracyynych na swój użytek, i na zabezpieczenie dalszych pretensyow przez massę Chodasewiczowską na nim poszukujacych się, zmuszenia onego do złożenia natychmiast piędzdy administracyynych w lokacyą sadową w tey ilości, którą sam w swoich rachunkach pokazał, pod karą za sprzeciwieństwo nakazowi sadowemu, o zwrot wszelkich sprzętow, ruchomości, miedzi browarney w tychże domach

pod czasem spełnienia tradycyi i przy inwentacyi urzędowej przez Górskiego zabranych in natura, za strwonięcie innych efektów a mianowicie domów zniszczenie i zruynowanie, spuszczenie ogrodów i w nich szczepów fruktowych po Frymarozenie, wyprzedanie lodowim żydowi i dalsze wszelkie dla masy Chodasewiczów poczynione szkody straty przez akta dosłedzić się powinny, za takowe więc sądenia na obzał. Górkim summ wszelkich przy objaśnieniu sprawy w ilości pewney wyświecić się mających, na rzecz masy Chodasewiczowskiej z wypadającemu procentami i expensami prawnymi przyznania, i one na funduszach pewnych tegoż Górskiego ubezpieczywszy, oddania na satysfakcyę kredytorom tychże Chodasewiczów, znikczemienia wszelkich obzał. Górkiego pretensyw, jakowe tylko niezostaną dowodami wedle prawa sprawionemi sprawdzone, i od tych masę nazawsze uwolnienia, ukarania tegoż Górskiego za zle spełnianą sądową administracyą; roztrwonięcie ruchomości, a dalszych rzeczy wielu osobom nieprawnie zawładać pozwalającego. 6to. Po starozakonnych Eliasza Mendelowicza Agresta, Pesię Szymchowę Nechisowę matkę Wolfa Szymelowicza syna, Leję córkę z dokładem męża Leyzera Podrabinka szkoły izraelskiej Wileńskiej successorow zesłego Szymela Wollowicza Nechisa, possesorow arendownych domow Chodasewiczowskich z ręki wprzód Sobolewskich potym Górskiego będących, oraz Mowszę i Nosiela Litmanowiczow, dzierżawcow arendownych browarow i słodowni w domach Chodasewiczowskich pierwo od Sobolewskich pozniey od Górskiego sobie wydawanych, oraz wykazania pod przysięgą (wedle obrzadku podług statutu Alexandra Króla Polskiego 1506 roku ustaw polskich zastrzeżonego) wiele za takowe domy wnosili im pieniędzy i jezeli jakie były spełniane w onych erekcyce, o zaprzysiężenie wszelkich na to wydatkow poczynionych, sądenia na nich także za zdezeloowanie tychże domow na rzecz masy Chodasewiczowskiej naymniey na każdym poszczegulnie po rubli sr. 2500 takowey ilości z pewnych ich funduszow uzyskania i oddania w satysfakcyę kredytorom. 7mo po Wilhelma Refelda i administracyą masy jego pod konkurs oddaney, o zasądzenie summ za inskrypcyami należnych w kapitale procentach, od daty nastania zawinięcia po datę niniejszą, oraz za nabrane piwo dubeltowe z browarow Chodasewiczowskich, także z dołączeniem procentow, przysądzoną na rzecz masy Chodasewiczowskiej na obzał Refeldzie sumę oddania w lokacyę teyże masy kredytorom. 8vo po W. Stanisława Drzewickiego b. Pisarza Ziem. Wileńskiego. 10 po PP. Miłosierdza na Sawicz ulicy rezydujące. 11 po PP. Maryawitki Wileńskie. 12 po WW. Szymona i Barbarę Klukowskich. 13 po W. Szulcowę professorow i successorow dalszych professora Szulca z dokładem opiekunow, oraz dalszych wszystkich kredytorow i pretensorow realnych i napaśnie swoje stosunki do funduszow Chodasewiczowskich obracających a także wszelkich a wszelkiego rodzaju kredytorow i pretensorow Sobolewskich w proźbach ogulnie ze wszystkimi: o przeznaczenie tacy wieczystey wszelkiego po zesłym Janie Chodasewiczu pozostałego funduszu i kredytorow realnych ulokowania na 5ym procencie tylko od summ kapitalnych liczyć się powinny. Wyznaczenia komornika dla pomiary gruntow pod zabudowaniami i prócz tego do kilkunastu wlok bydź powinnego, oszacowania go stosownie do położenia miejsca i gatunku ziemi, poczym oddania na satysfakcyę w wieczyste władanie kredytorom, o przyznanie połowy wszelkiego majątku i funduszu po s. p. Chodasewiczu pozostałych, dla obzał. Chodasewiczowey jako za wspólne pieniądze ze spólnego zbioru nabytego na przysądzoney przez Sąd Ziemski pttu Wileńskiego połowie, ulokowania w części summ kredytorskich, do których obligow sama Chodasewiczowa pisała się (chociaz z woli męża nie zaś aby miała wzięte pieniądze obracać na swój użytek) pozostała zaś reszta od satysfakcyi takowey w pewnych i nieobiekcyowanych funduszach dla niej przysądzenia i ubezpieczenia, prze-

znaczenia pewney ilości z ogulnych funduszow i summ gotowych dla żalujący Chodasewiczowey na utrzymanie jej zycia do ukończenia rozprawy. O znikczemieniu wszelkich niestannych Dekretow, gdziekolwiek bądź na obojgu Chodasewiczach otrzymanych, a tym samym skassowania wskazow w onych nad przepis prawa pozapisywanych, detrunkowania summ opłaconych kredytorom z poszukujących się przez nich należnościow, podług okazać się mających kwitów na kapitały i procenta, a nawet i przez wyjaśnienie samey sprawy wyprobować się mających. Przeznaczenia na kim wypadać będzie komportacyi i re-produkcyi papierow i wszelkiego rodzaju dowodow do objaśnienia sprawy posługiwac mogących pod obowiązkiem oney oprzysiężenia. Decydowania podobnie z kim tylko okazać się bydź potrzebnemi akta inkwizycyi, kalkulacyi i weryfikacyi, z obowiązkiem złożenia do nich wszelkich dokumentow, posługujących również pod juramentem wykonać się na nieutajeniu onych powinnym. Uznanie na wszystkich kredytorach i pretensorach do konkursu Chodasewiczow niestawających amisyi w rzeczy przez nich nieobjawioney, z obowiązkiem każdego z tychże kredytorow do usprawiedliwienia juramentowego wszelkich swoich należnościow, w masie po zesłym Chodasewiczu pozostałej poszukujących się. Starozakonnym zaś uznania przysięg stosownie do obrzadku ustaw Polskich mianowicie w Statucie Alexandra 1506 roku przepisanego. Utwierdzenia dowodow wszelkich ze strony masy Chodasewiczowskiej złożyć się mających, i za nimi sądenia dla teyże masy na debitorach summ w kapitałach, procentach z dołączeniem prawnych expensow, takowych wyekkwowania na satysfakcyę kredytorom Chodasewiczowskim, do podziału oddania i postąpienia. Skassowania wszelkich poszukujących się summ przez kredytorow za dokumentami nie podług przepisu ustaw Polskich i Rossyjskich zdziałanemi, i od tych masę na zawcze uwolnienia. Eliminaty wszelkich takowego rodzaju praw, dokumentow, kart, obligow etc z akt Sądowych, nakazania, i strony do tego zobowiązania pod rygiorem ustaw. W kategoriach osob duchownych niesądzenia większego procentu nad 6 od sta, a to podług zastrzeżenia praw polskich mianowicie Konst. 1775 roku, przeznaczenia poręki na kim tylko proszonym będzie ze strony masy Chodasewiczowskiej, i okaże się potrzeba decydowania. Użycia przez Sąd Ziemski pttu Wileńskiego wszelkich szrodkow do uzyskania rychłego summ, na rozmaitych osobach poszukujących się, a do masy dłużnych przy dozwoleniu nawet zaymowania samych osob na wyrobek w razie dalszego ichże funduszu niewystarczenia lub niewynadziennia, przeznaczenia takowych na satysfakcyę kredytorom realnym Chodasewiczowskim. Spełnienia publiczney licytacyi domow Chodasewiczowskich (jednak nie za mniejszą sumę tylko podług naypierwszey ocenki przez Magistrat Wileński z Guberniskim Architektem robioney) stosownie do zaleceń JW. Wojennego Wileńskiego Gubernatora Rymskiego Korsakowa, oraz wszelkiey a wszelkiego tytuła ruchomości wyprzedania więcej dajacemu z publiczney także Licytacyi, którą poprzedzić powinny awizacye trzykrotne w gazecie Kuryera Litewskiego pomieszczone, przeznaczenia nowey inwentacyi domow Chodasewiczowskich, albo w roku 1816 przez Sędziego Ziemskiego Wileńskiego Xcia Giedroycia spełnionej zweryfikowania sądowney. Uznanie bliższosci do dowodu i odwoadu samey Chodasewiczowey, Sądenia tegoż wszystkiego dla żalujący Dellstorki co przy samey sprawie proszonym i dowiedzionym zostanie z wolności poprawienia się na tę lub wyniesienia nowych załob, oraz przypozwania do tego konkursu osob potrzebnych.

Roku 1822 miesiąca stycznia 16 dnia Wozny niżej wyrażony zeznaje, iż tego pozwu edyktalnego kopią zgodną z oryginałem w sprawie WW. Katarzyny z Meierow Chodasewiczowey żony zmarłego s. p. Jana Chodasewicza obywatela Wileń. i jej potomstwa, przy assystencyi prawney a przez rezolucyą Sądu Ziem. pttu Wileń.

dotaney obrony działających, po wszystkie osoby tym pozwem zajęte dla wiadomości wszystkich do Redakcyi gazety Kurjera Litewskiego dla trzykrotnego zamieszczenia podalem i o stawaniu w Sądzie Ziem. Wileń. na dniu 3 februaryi teraźniejszego roku przeznaczony oznaymłem. Datt ut supra. Woźny Sądu Ziemskiego ptu Wileń. Antoni Siewruk.

Roku 1822 miesiąca stycznia 16 dnia przed aktami Ziemskimi powiatu Wileńskiego stawiając osobście Woźny wyżej wyrażony takową relacją podanego pozwu zeznał i w protokule zeznań Woźnienskich własnoręcznie rozpiisał się. Przyjąłem Jan Zienkowiez Wileński Ziemski Regent.

Roku 1822 miesiąca Januaryi 17 dnia takowy pozew edyktałny redakcyja może umieścić do gazety Kurjera Litewskiego, poswiadczam Sędzia Ziem. Wileń. Jan Pisanko.

P o z e w.

3. Wedle Ukazu Jego IMPERATORSKIEY Mości Samowładnego Całą Rossyą etc. etc. etc. Pozew edyktałny do Sądu Ziemskiego Ptu Szawel. mocą Remissy Sądu Gł. Lit. Wileń. Departamentu 2go imieniem Ur. Wilhelma Szleyera Doktora Medycyny, z Urodzonymi Józefem i Johanną z Leparckich Burniewiczami, b. Vice-Mar. Ptu Szawel, roku 1821 apryla 5 dnia zaszedły na ostateczne rozsządzenie, i rozpoznanie tak między Szleyerem i Burniewiczem Vice-Mar. wzajemnych stosunkow jako też i wszystkich kredytorow do masy ogólnego funduszu Vice-Mar. Burniewicza, szczególnie dobr ziemskich Nemeyksze i Poawdruwie zwanych w Pcie Szawelskim położonych zbiegających się, które na satysfakcyą aktualnych kredytorow, przez oświadczenie pierwsze 1809 marca 24, drugie 1820 juni 1 w Ziem. Ptu Szawel. naznaczającey, i skutkiem takowej Remissy Sądu Gł. roku 1822 stycznia 17 dnia w Ziemstwie Szawel. pierwotkowego dyllacyynnego nastalego Dekretu, oczewista i ostateczną rozprawę między Ur. Vice-Mar. Burniewiczem i wszystkimi jego kredytorami oraz pretensorami na kadencyi Trykroński Urodz. Józefa Burniewicza b. Vice-Mar. Ptu Szawel. po Urodz. Kazimirę Straszewiczową Mar. Ptu Upit. Franciszka Łopacińskiego Sędziego Ziem. Ptu Upit. Kazimierza Burbę Woyskiego Ptu Szawel. Benedykta Białobłockiego Regenta i Adwokata Sądu Gł. Wileń. Eustachego Karpi Mar. Guber. Lit. Wileń. Jana Rusieckiego Rot. Ptu Brasł. Zenona Burniewicza Pisarzewicza Ptu Upit. Ildelfonsa Demontowicza Regenta Grodz. Ptu Szawel. Wincentego i Johannę Witkiewiczow, Karolinę Szydłowską, Jana Jawłowskiego, Annę Buywidową, Ludwika i Teklę Jesielskich, Teresę Węckiewiczową Kapit. woysk Ross. Franciszkę Rewerowiczową, Tomasza Komorowskiego Porucznika woysk Pol. Ildelfonsa Matyszewskiego, Barbarę Naydowiczównę, Tomasza Miłnatta Chor. woysk Pol. Teklę Leparcką Sędz. Grodz. Ptu Szawel. Johannę z Leparckich Burniewiczową Vice-Mar. Ptu Szawel. X. Stanisława Korłowskiego, Jana Dowgiatły Chor. Ptu Now, Ignacego Woyskiewiczza Porucz. woysk Pol., Józefa Narkiewiczza Sędz. Grodz. Szawel., Franciszka Bonifata Oboz. Ptu Upit. Marcsego Sagayty Buhaltera Exakcyi Szawel., Stanisława Rauby, Adama Korobiewiczza b. Assesor. Upit., Jana Szemiotha Ciwon. Ret., Stanisława Kamińskiego Rot., Antoniego Zaleskiego Por. woysk Pol., Krzysztofa Drowanowskiego, zesłego Ignacego Kielczewskiego sukcesorów, Jana Piotrowskiego, Bonifacjo Butkiewiczza Chor., Jana Radziwiłłowicza, Józefa Zukowskiego, Wiktorję Tartylową, Józefa Włodasowskiego, Henryka Szymemanego Kupca Nitawskiego, Józefa Kobylińskiego Kapit. woysk Bos., X. Plebana Omolskiego, Plebana Erragol., X. Stanisława Staszkiowicza Altar. Dawiatow. X. Adama Pawłowskiego Plebana Nowozegor. X. Franciszka Stankiewiczza, Altar. Zagora. X. Michata Dawkaszewicza Altar. Zagora. X. Marcina Remizowicza Altar. Radziwiłłowicza, X. Jerzego Woyskiewiczza Kanonika Zmudz., X. Jana Darguzza Kanonika Inflan. Plebana Poszwityn., X. Antoniego Kosa

Kanon. Inflan. Plebana Janisz., X. Janą Tyszkiewiczza nieżyjącego i jego sukcesorow Wilhelma, Jerzego Szleyera Doktora Medycyny, tudzież. Jana Firanta, Andrzeja Bugiewiczza, Starozakon. Szymona Zelkanowicza Inse, Szmuyły Josielowicza, Kazimierza Kozielowicza, Urodz. Eufrozynę Brzezinską i potomstwo, z dokładem opieki, Bartłomieja Walula i dalszych, jakiegokolwiek stosunki mieć mogących, w rzeczy zaś oto: po śmierci Jana Burniewicza Pisarza Grodz. Upit. oycza żal. Vice-Mar. Burniewicza, dobra Nemeyksze w Pcie Szawel. położone, obciążone długiem, na żal. Burniewicza i dalsze jego rodzeństwo prawem naturalney sukcesyi spadły, a dobra zaś Poudruwie, w tymże Pcie Szawel. położone, za darowném zapisem Tekli z Borodzcicow pierwo Burniewiczowey potém Komorowskiej, babce swojey sam jeden żalcy otrzymał, debita Jana Burniewicza przechodzące wartość dobr jego ziemskich Nemeyksze zwanych, a z nieprzyjaznych, ówczesnych okoliczności urosłe, spowodowały żal. i całe rodzeństwo onego, do zaoftarowania wszelkiej z oycza Jana Burniewicza pozostałości na satysfakcyą aktualnych kredytorow, w tym więc celu 24 marca 1809 roku na Taxę i Exdywizyą w Ziemstwie Ptu Szawel. uczynione zostało oświadczenie, lecz kredytorowie z nieodpowiedzialności dobr Nemeykszy, debitom przez zesłego Jana Burniewicza w różnym zaciągniętym względzie przewidyjąc stąd, w Exdywizyi pewnych części swoich poszukiwań utratę postarali się weyść w uprojektowany korzystney dla siebie z obzał. Burniewiczem układ i wtenczas oświadczeniem swey powolności, tak w odstąpieniu procentow, jako też i w użyczeniu prolongaty czasu do wypłaty realnych debitow od żal. Burniewicza, wyjednali obligi, na debita przez oycza jego Jana Burniewicza zaciągnięte z odliczeniem w kapitał wszystkich procentow, i z ewikcyą na dobrach Poawdruwii w żadnym względzie, za długi Jana Burniewicza odpowiedzi nieuległe, niewglądając wszakże żal. Burniewicz w rzetelność stosunkow pretensyi kredytorow oycza swego, dobrą wiarę o niewiadomości nastania rzeczy, acz takowe obligi powydawał, przyzymując na się obowiazek deportowania, w późniejszym czasie ta się wywiązała pewność, że niektóre inskrypcye, przez zesłego Jana Burniewicza, bez wziętych pieniędzy wydane zostały, inne zaś z niepewnych rachunkow wzięły swoje nastanie, co w sądzie właściwym dostatecznie udowodnionym będzie, starał się żal. Burniewicz troskliwie aktualnych wierzyteli uspokoić, szukał do tego celu środkow pomagających, na jakowy przedmiot, część znaczącą summy żony swojey Urodz. Johannę z Leparckich Burniewiczowey sakrifikował, a gdy i tak jeszcze znaczna massa pozostała deportowania debitow, żal. Burniewicz majątki Poawdruwii i Nemeyksze w arędowną dziewięcioletnią ténutę za opłacać się powinne corocznie po rubli srebr. 4,500 roku 1818 juniu 22 dnia obzał. Szleyerowi postąpił, w tey rachubie, że rzeczona summa, z arędy każdoroczney, na opłacenie procentow kredytorom, i umniejszenie samych kapitałow, będzie niezawodną rekoymią, lecz obok tego, nierzetelność obzał. Szleyera, który mimo obowiazek kontraktem arędownym przyjęły, wyrzekł się opłaty arędy, jako z jego zamiarem niezgodney, a wysiloney w wyszukaney własney korzyści, nad zakres inwentarzewy, szczególnie przez nadużycie włóściańskich powinności, i rozmaits dopełniające się dzolacyye, nadto jeszcze przez process w stosunkach obłądnych, w porządku śledztwiennym rozwinięty, gdy wykazał dotykalnie zamiar swój na obalenie całkowitey sytuacji żal. wyteżony, gdy ogólne dobra Poudruw i Nemeyksze władając, i wszelkie z onych intraty pobierając, uchyleciem się od opłaty należney arędy, pozbawił żal. z funduszu, na utrzymanie życia, z familią nieuchronnie potrzebnego i odjął sposobność wszelką żal. do uspokojenia kredytorow, którzy tym powodem po różnych subseliach przewodząc na żal. konwikcyye, powiększali swoje pretensyye, i na oba-

lenie całej sytuacji zabieg czynili, więc bieg tych wszystkich najsmutniejszych okoliczności, a nad wszystko obowiązek oddania aktualnym wierzycielom należności, spowodowały żał. do uczynienia dnia 1 junii 1820 roku w Ziem. Szawelskim oświadczenia, przez które wszelki swój fundusz na Taxę i Exdywizyą celem usatysfakcyonowania kredytorów wszystkich oddał, w kolei czego w Ziemstwie Szawel. powództwem żał. Burniewicza z kredytorami i pretensorami jego Dekret Remissyyny 1820 roku julii 16 dnia Taxę i Exdywizyą determinujący nastął, w skutek jakowej Remissy 1szo zjazdowe Exdywizorskie w majątku Poawdruiiu w Ptcie Szawelskim Dekreta 11 augusta 7 ostatni abra 2 dnia 1820 roku zakroczyły, poczem kiedy w skutek skargi przez obżał. Szleyera do Sądu Gł. Lit. Wileń. 2go Departamentu drogą apellacyi, przeniesionej namienione wyż Dekreta, Remissyyny Ziemstwa Szawel. i za nim pierwszozjazdowe Exdywizorskie Dekreta, wyrokiem Departamentu, tegoż 1821 roku apryla 5 dnia ogłoszonym, skassowane zostały, i kiedy Sąd Główny takową sprawę z obżał. Szleyerem ze skutkow kontraktu arędownego na majątku Poawdruiiu i Nemeyksze roku 1818 junii 22 dnia nastalego, roszczącego o błędne pretensye, i ze wszystkimi kredytorami do funduszu żał. czyniącemi stosunki, za ostateczne rozsądzenie do tegoż Sądu Ziem. Szawel. odsyłając, przepisał onemu reguły, iżby po zmassowaniu ogólnego funduszu żał. Burniewicza debitora prawne jego kredytorom rekognicye uczynił i satysfakcyą tymże kredytorom, którzyby oney nie mieli, drogą inekwitacyi wskazał, co do prawa arędownego obżał. Szleyera, zaopiniował, i każdemu prawną dopełnił satysfakcyą, w razie zaś gdyby okazał się majątek żał. Burniewicza nie dostatecznym na dopełnienie satysfakcyi kredytorom przez inekwitacyą, wówczas stosownie do prawa tak funduszu jego, zadeterminował nakazał. Mocą której Remissy Sądu Gł. w Ziemstwie Szawel. przez kredytorow i pretensorow zaprowadzony został proces, w którym roku 1822 januar. 17 dnia dilacyyny copiarum spraw z kredytorami, a zaś z obżał. Szleyerem pretensorem inkwizycyą, kalkulacyą i werefikacyą naznaczający nastął Dekret z zastrzeżeniem, iżby wszyscy kredytorowie i wszelkiego tytułu pretensorowie, za pozwami na kadencyą Trzykrólską wyniesionemi i z dowodami wszystkimi do jednoczasowej rozprawy i odkrycia masy długu istotnego żał. Burniewicza, stawali i dopominkow swoich realność udowodnili, do jakowej rozprawy jednoczasowej żał. Burniewicz wszystkich swoich kredytorow i pretensorow, aby w kadencyi terażniejszey Trzykrólskiej roku 1822 w Sądzie Ziemskim Szawelskim stawali pod utratą rzeczy, niniejszym Edyktałnym pismem wzywa.

Roku 1822 januar. 18. Woźny niżej podpisany, zeznawam, iż kopia tego Pozwu Edyktałnego osobom w onym pomienionym przez Sąd Ziemski Ptu Szawel. na roki terażniejsze Trzykrólskie 1822 roku sędzić się mające, na powództwo JW. Józefa Burniewicza b. Vice Marszałka Ptu Szawel. dla awizacyi do Gazety Kuryera Litewskiego podałem. Michał Sweracki Woźny Sądowy Grodzki Szawelski.

Wolno drukować Sędzia Ziemski Szawelski Franciszek Jamont.

Pozew Edyktałny.

3. Wedle ukazu Jego IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnego całą Rossyą etc. etc. etc.

Urodzonym Józefowi i Johanie z Leparskich Burniewiczom b. w. Marszał. Szawel. Teresie z Parafianowiczow matce, Józefowi synowi Szulcom, Szambell. b. dworu pol. Józefowi Białozorowi Prezyden. Gran. Gubern Trzeciej Instancyi Onufremu i Antoninie z Herubowiczow Lutkiewiczom Marszał. Szawel., Tadeuszowi Szemiótowi Marszał. Szawel., Janowi Leparskiemu Poruczn. Markowi Szemiłtowi Podkom. Szawel., Konstancyi Rott. matce, Tadeuszowi Sędziemu Gran. Szawel. synowi Onoszkom, Ignacemu, Antoniemu i Michalowi Grudzińskim Dworzan, successorom zeszłego Tomasza Grudzińskiego Rott., Janowi Szemiłtowi Ciwun. Retowskiemu, Józefowi Billewiczowi Mar. Rosien. Kajetanowi Mirskiemu Sędziowi Ziem. Szawel., Michalowi i Janowi braciom Cielewiskim Podstol., Zmudz. Andrzejowi Stanisławowiczowi Kaczyńskiemu Pół. Woysk Pols. Pozew przed Sąd Ziemski pttu Szawel. na roki dopiero sądzące się Trzykrólskie, z powództwa Urodz. Bogusława Białoblockiego Adwokata i Regen. Sądow Wileń., Jana Rusieckiego Rott. Brasł., Wincentego Witkiewicza Chor. w. poll. i Bonifacego Butkiewicza, wyniesiony odzownie do dowodow w sprawie złożyc się mających, a pryncypalnie do Dekretu Remissyynego Wileń. Gł. Sądu 2go Departamentu, daty, dnia 5 kwietnia 1821 r. o to: urodzeni Wincenty i Tekla z Szemiótow Leparscy Sędziowie Grodz. Szawel. oddając w zamęcie córkę swoją Johannę Leparską za obżał. Burniewicza, acz niemieli żadnych gotowych pieniędzy, prócz drobney i szczupley ruchomości, spisawszy wszakże na obżał. niby debitorach znaczne summy tym to Burniewiczom, prawem w roku 1816 junii 26 dat erorudem przed delegowanym Regen. przyznanem, wyrzekli się i zapisali. Czynność takowa więcej dla chluby podobno nastala, aniżeli w rzeczy samey była, nieinteresowała nikogo, gdy niedotykała osobistej krzywdy, lecz gdy później obżał. Burniewicza, chcąc zatrzeć aktualne żalcyh kredytorow należności, tabellową przez Urodz. Leparskich sumę za aktualną kondyktowie na krzywdę żał. policzywszy, owszem ceną znacznie pomnożywszy, a w rzeczy samey zgoła nie od obżał. kredytorow niebiorąc, lecz drobne cząstki, potąd u tychże obżał. utrzymując, prawo tytułu zastawne obżałowaney Burniewiczowey, na zasłomienie swego funduszu, od istotnych wierzycieli, wydał, za tem zaś prawem bez danych pieniędzy nastalem, gdy obżałowana Burniewiczowa, do majątku obżał. Burniewicza nienależnie regulując pretensyą, w rzędzie istotnych kredytorow, siebie umieszczenia żąda, dla tego żalujący i z gatunku sprawy i z myśli Dekretu Remissyynego Sądu Gł. przywają obżał. prosząc: summ na obżał. debitorach przez Urodz. Leparskich pokazanych, jako potąd nieściagniętych, do masy funduszu obżał. Burniewiczow zasądzenia, w razie zaś okazania się ich niebyłości, tym samym zajęcie większej ilości w prawie zastawnym, tegoż prawa zastawnego w całku znikczemnienia, pretensyi obżał. Burniewiczowey skassowania. Jeżeliby zaś z dowodow pisma, wykrytym zostało wzięcie przez obżał. Burniewicza summy od obżał. kredytorow, aktualney a niekondyktowey; w takiej tylko ilości, lokacyi dla obżał. Burniewiczowey po zaspokojeniu wszystkich aktualnych kredytorow, jako ostatni stopień mającey, decydowania, z wolną poprawą żaloby.

Roku 1822 miesiaca stycznia dnia 18 Woźny swiadczę iż tego pozwu kopie z autentykiem zgodne w sprawie WW. Bogusława Białoblockiego Adwokata i Regenta Sądu Gł. Litt. Wileń. Jana Rusieckiego Rott. pttu Brasł. Wincentego Witkiewicza Chor. Woysk Pol. i Bonifacego Butkiewicza oczewisto w ręce, jedną JWW. Józefowi i Johannie z Leparskich Burniewiczom b. w. Mar. pttu Szawel. w dobrach Poawdruiiu a zaś kopia po wszystkich JWW. i WW. pozwanych dla powszechney wiadomości, do Kuryera Litt. podałem, i o sprawie w Sądzie Ziemskim Szawelskim, z instancyi kredytorow masy JW. Józefa Burniewicza b. w. Mar. Szawel. na Rokach Trzykrólskich 1822 roku zaprowadzoney, zawiadomilem.

Wincenty Nowicki Woźny pttu Szawel. Wolno drukować Prezydent Ziem. pttu Szawelskiego Józef Giedymin.